

T. C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ

Tescil No : 66
Başvuru Tarihi : 12.04.2002
Başvuru No : C 2002/006
Yayın Tarihi : 18.02.2002
Türü : Menşe Adı
Başvuru Sahibinin Kimliği : Çelikhan Köylere Hizmet Götürme Birliği
Başvuru Sahibinin Adresi : Çelikhan Kaymakamlığı Çelikhan ADIYAMAN
Kullanılacağı ürün : Tütün
Coğrafi İşaret : ÇELİKHAN TÜTÜNÜ
Kullanım Biçimi : Markalama
Coğrafi Sınırları : Çelikhan İlçe Merkezi, Pınarbaşı Kasabası, Yağızatlı, Yeşiltepe, Recep, Aksu, Gölbağı, Altıntaş, Kalecik, Taşdamlar, Korucak, Karagöl, Mutlu, İzci, Karaçayır, Yeşilyayla, Çampınar ve Köseuşağı köyleri.

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret 18.02.2002 tarih ve 24880 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilmiş ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname'nin 12 nci maddesi gereğince 18.02.2002 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

2913
2/3
Doç. Dr. Yusuf BALCI
ENSTİTÜ BAŞKANI

Uzman : Ö.APAYDIN
Şube Müdürü : M.YILMAZ
Daire Başkanı : K.KUMBASAR
Enstitü Başkan Yard. : M.MURAT

TÜRK PATENT [ ] ENSTİTÜSÜ

Tanımı: Nicotiana Tabacum L. (n=24) türünden Malatya alt populasyonunda yer alan, kendine has kokusu olan, tatlı sert, tek yıllık otsu formunda, yüksekliği 70-110 cm arasında, habitüsü (Formu) silindirik olduğu gibi elipsoid şekil de gösteren, yaprağı sığır dili şeklinde olup, bitkinin alt ve orta kısımlarında karınlı, yukarıya doğru çıkıldıkça karınsız ve dar, yaprak sayısı ortalama 15-25, zenepsiz ve yaşmaklı, boyları ortalama 30-50 cm, genişlik 10-15 cm. çiçeği; 5 çanak yaprak, 5 taç yaprak, 5 erkek organ ve 1 adet dişi organdan oluşan, tohumların 1000 tane ağırlığı 0,07 ile 0,09 gr arasında olan Botanik Özelliklere sahip tütündür.

Ayrırt Edici Özellikleri: Tütün, harmanlarına sertlik vermek gayesiyle kullanılan tatlı sert, kendilerine has kokulu, "pipoluk" olarak ta kullanılabilen, yaprakları zenepsiz, yaşmaklı, sığır dili şeklinde, kurutulmuşu açık sarı, karınlı küt uçlu, elastik, dokuları ince ve yumuşaktır. Bileşimleri: (%) 2.85-5.35 nikotin, (%) 9.40-20.50 indirgen şeker, (%) 0.20-1.15 nitrat içerir.

Hasat: Bitki boyları istenen seviyeye geldiği zaman belirli sayıda yaprak bırakarak üst yapraklarının tomurcuk veya çiçek salkımı ile birlikte alınması şeklinde yapılan tepe kırma işleminden 10- 15 gün sonra 1 filiz almaya (koltuk almaya) başlanır. Filiz alma işlemi 7-10 gün arayla, 2-3 kez yapılır.

Soldurma işlemi tamamlanan yapraklar ipe dizilerek güneşte veya gölgede kurutulur. Güneşte kurutmada 5-8 günden fazla güneşte bırakılmamalı, yaprakların üzeri koruyucu örtü ile örtülmeli, bu süre sonunda asıl kurutma yerlerine alınmalıdır. Gölgede kurutmada tam soldurulmamış yapraklar iplere dizilerek güneş görmeyen biraz hava akımı olan kurutma yerlerine ipin her iki ucu asılarak yapılır, Kurutmada, yapraklar ipe dizilirken fiziki zarar görmemeli ve birbirine değmeden kurutulmalıdır. Tütünün işlenebilmesi için nem oranı (tavlı) %20 olmalıdır. Tabii tavlama ilkbahar ve sonbaharda havaların yağışlı, nispi nem oranı yüksek günlerde yapraktaki nem %20 civarında olduğu zaman, suni tavlama sıcaklığın yüksek olduğu zamanlarda, oda içerisinde yaprak tütünler iplerle beraber sıra ile dizilip üzerlerine su püskürtülerek yapılan tavlama işlemidir.

İşlenmesi: Tavlanan tütün yapraklarının bozuk veya arızalı olanları atılıp, aynı boy ve renkte olanlardan 25-30 tanesi saptarı aynı, uçları ayrı yöne gelmek suretiyle demet haline getirilen yapraklar fermantasyon için ikinci kez istiflenerek veya istiflenmeden doğranır.

Denetim: ÇELİKHAN TÜTÜNÜ 2002 coğrafi işaretini kullanacakların yukarıda belirtilen teknik özelliklerine uygunluğunun kontrolleri; Çelikhan Köylere Hizmet Götürme Birliğinin koordinasyonunda Köylere Hizmet Götürme Birliği (Uzman Eleman), Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi (Elemanı), Tarım İlçe Müdürlüğü (Konu İle İlgili Yetkilisi)'nin katılımı ile iki ila beş kişilik Komisyon tarafından bitki denetimi ve kuru yaprak denetimi olmak üzere yılda birer defa düzenli olarak, ihtiyaç duyulduğunda ve şikayet üzerine her zaman yapılacaktır.